

KOVÁŘKA

Bourá bariéry co do předsudků o kovu, ale také ty mezi Čechy a Němci. Díla umělkyně a umělecké kovářky **Christine Habermann von Hoch** v sobě nesou atmosféru místa, výklad minulosti i přítomnosti a záměr nadčasovosti.

UMĚLECKÁ KOVÁŘKA, sochařka, designérka a světoběžnice v jedné osobě se narodila v České republice, vyrůstala v Bavorsku, žila v Izraeli i Rakousku. Kromě těchto zemí navíc studovala také v Itálii a v Maďarsku. Od roku 2017 umělkyně Christine Habermann von Hoch působí v Příboře v Moravskoslezském kraji, ale bez cestování

si život nedokáže představit. Ať už v roli hostující přednášející na uměleckých univerzitách, tak kvůli svým klientům ze zahraničí. Její díla naleznete v soukromých sbírkách, ve veřejných galeriích, muzeích a prostorech po celém světě. I díky tomu se cítí být doma kdekoli, kam ji její práce zrovna přivede.

Její díla propojují prvky výtvarného umění, designu, architektury a kovářského řemesla, což vychází ze studia

výtvarného umění, německé filologie a dějin umění. Základy tradičních řemeslných technologií a uměleckého zpracování kovu získala zejména od svého otce Alfreda Habermanna, světově uznávaného kovářského mistra. Ten pocházel ze sudetoněmecké rodiny a právě on nasměroval svou dceru k lásce k umění

i k řemeslu. Už od malička pozorovala, jak otec postupuje při práci – od výtvarných studií a návrhů přes tvorbu modelů až po samotnou realizaci díla. Christine měla možnost vidět postupy a nasávat emoce, které jeho práci provázely. Se svou touhou experimentovat a posouvat hranice kovářského řemesla o něco dále přeformovala původní rodinný odkaz do současných dimenzí a tím vytvořila svůj specifický rukopis – řemeslo přenáší do výtvarna a na zpracování kovů se naopak dívá jako na uměleckou práci.

„Každý návrh projektu potřebuje svůj materiál, protože každý materiál je pro mě nositelem osobité symboliky a musí podporovat klíčovou myšlenku, která za dílem stojí. Například sakrální díla si ze své duchovní podstaty žádají více zlatých partií. Zlato bylo vždy považováno za posvátné. Každý materiál má navíc své specifické vlastnosti a za mě také svoji emoci. Ocel se formuje za tepla, měď naopak za studena,“ říká umělkyně, která nejčastěji tvoří právě z oceli, mědi a zlata. Nezapomíná ani na světlo, jež vnímá jako prvek, který dílo dokáže posunout do zcela jiné dimenze.

Všechna díla umělkyně usilují o harmonii mezi daným místem, individualitou člověka a jedinečností jeho příběhu. Vždy s ohledem na konkrétní zakázku, přičemž bez ohledu na to, zda jde o interiérové skulptury či osvětlení, sochy do zahrad, parků, nebo o díla se sakrální tematikou. „Mám štěstí na své zákaznicky

DIE SCHMIEDIN

text: Barbora Vojtová foto: Kristián Petruf und Archiv Ch. Habermann von Hoch

Sie überwindet Barrieren, was die Vorurteile über Metall anbelangt, aber auch die zwischen Tschechen und Deutschen. Die Werke der Künstlerin und Kunstschmiedin **Christine Habermann von Hoch** tragen die Atmosphäre des Ortes, die Interpretation von Vergangenheit und Gegenwart und die Absicht der Zeitlosigkeit in sich.

DIE KUNSTSCHMIEDIN, Bildhauerin, Designerin und Weltreisende in einer Person wurde in Tschechien geboren, wuchs in Bayern auf, lebte in Israel und Österreich. Nebst diesen Ländern hat sie zudem in Italien und Ungarn studiert. Seit 2017 ist die Künstlerin Christine Habermann von Hoch in Příbor im mährisch-schlesischen Raum ansässig, kann sich aber ein Leben ohne Reisen nicht vorstellen. Ob als Gastdozentin an Kunsthochschulen oder für ihre Kunden aus dem Ausland. Ihre Arbeiten sind in privaten Sammlungen, öffentlichen Galerien, Museen und Räumen auf der ganzen Welt zu finden. Deshalb fühlt sie sich auch überall dort zu Hause, wo ihre Arbeit sie gerade hinführt.

In ihrer Arbeit verbindet sie Elemente der bildenden Kunst, des Designs, der Architektur und des Schmiedehandwerks, was auf ihr Studium der bildenden Kunst, der Germanistik und der Kunstgeschichte zurückzuführen ist. Die Grundlagen der traditionellen Handwerkstechniken und der künstlerischen Metallbearbeitung erhielt sie vor allem von ihrem Vater Alfred Habermann, einem weltbekannten Schmiedemeister. Er stammte aus einer sudetendeutschen Familie und er war es, der seiner Tochter die Liebe zur Kunst und zum Handwerk vermittelte.

Von klein auf sah sie ihrem Vater bei der Arbeit zu - von Kunststudien und Entwürfen über die Erstellung von Modellen bis hin zur eigentlichen Ausführung der Arbeiten. Christine konnte die Prozesse beobachten und die Emotionen, die seine Arbeit begleiteten, in sich aufnehmen. Mit ihrem Wunsch zu experimentieren und die Grenzen des Schmiedehandwerks ein wenig weiter zu verschieben, hat sie das ursprüngliche Familienerbe in zeitgemäße Dimensionen umgestaltet und ihre eigene unverwechselbare Handschrift geschaffen - sie bringt das Handwerk in das Kunstwerk ein und betrachtet die Metallbearbeitung hingegen als künstlerische Arbeit.

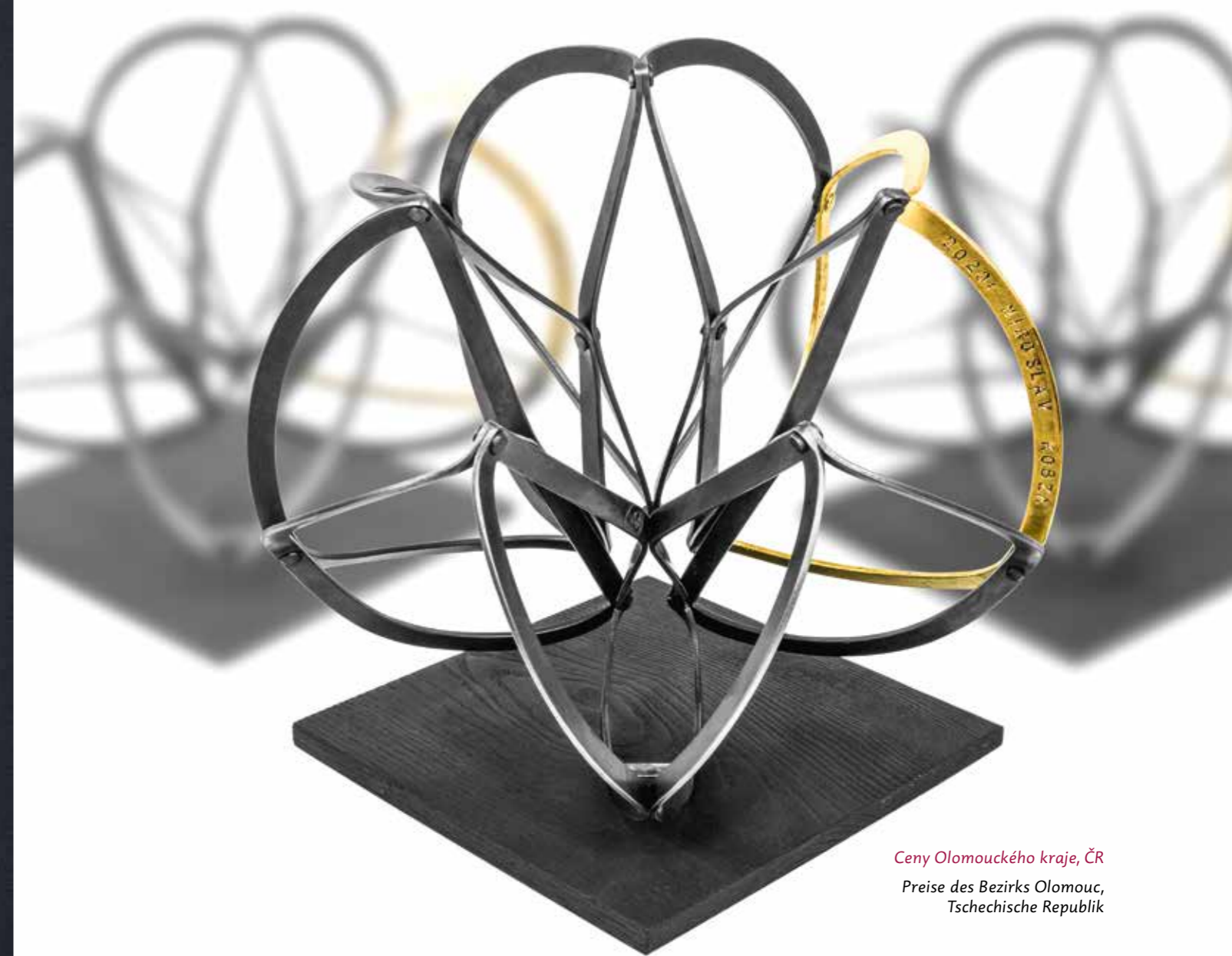
„Jedes Projekt braucht sein eigenes Material, denn für mich hat jedes Material eine bestimmte Symbolik und muss die Grundidee des Werks unterstreichen. So erfordern beispielsweise sakrale Werke aufgrund ihrer spirituellen Natur mehr goldene Teile. Gold wurde schon immer als heilig angesehen. Darüber hinaus hat jedes Material seine eigenen spezifischen

In ihrer Arbeit verbindet sie Elemente der bildenden Kunst, des Designs, der Architektur und des Schmiedehandwerks.

Christine Habermann von Hoch vor ihren
Ausstellungstafeln für die Stadt Příbor.

Christine Habermann von Hoch před jejími
výstavními panely pro město Příbor.

Ceny Olomouckého kraje, ČR
Preise des Bezirks Olomouc,
Tschechische Republik

Eigenschaften und für mich seine eigenen Emotionen. Stahl wird heiß geformt, Kupfer hingegen kalt“, sagt die Künstlerin, die am häufigsten mit Stahl, Kupfer und Gold arbeitet. Auch das Licht vergisst sie dabei nicht, das sie als ein Element wahrnimmt, welches das Werk in eine ganz andere Dimension versetzen kann.

Alle Werke der Künstlerin streben nach Harmonie zwischen einem bestimmten Ort, der Individualität eines Menschen und der Einzigartigkeit seiner Geschichte. Immer mit einem konkreten Auftrag im Hinterkopf, egal ob es sich um Innenskulpturen oder Beleuchtung, Skulpturen für Gärten, Parks oder Werke mit sakralen Themen handelt. „Ich habe Glück mit meinen Kunden, weil sie so offen auf mich zugehen, auch im Sinn einer beidseitigen Verbindung mit ihren Absichten und Ideen, und nicht zuletzt, weil sie mir die Zeit geben, ein originelles Werk im Hinblick

auf seine Einzigartigkeit zu schaffen. So fällt es mir leicht, die Werke zu kreieren. Unabhängig davon, um welche Art von Auftrag es sich handelt. Außerdem versuche ich immer, die Persönlichkeit des Kunden in das Werk einfließen zu lassen“, sagt die Künstlerin, deren Werk auf Freiheit und Spiritualität, ausgedrückt durch Metall, basiert, über ihren Arbeitsprozess. Christine ist ein sehr spiritueller Mensch, sie studiert die Thora und interessiert sich für die geistige Welt.

Das Reisen ist für die Künstlerin eine Inspiration und eine Notwendigkeit, um die erwähnte Freiheit wahrzunehmen, die sie ständig spüren und in ihren Werken projizieren muss. Außergewöhnlich anders wurde der Aufenthalt in Japan. Ihr Vater war dort als Gastprofessor eingeladen und sie reiste damals viel mit ihm. In Japan sah sie, wie meisterhaft zeitgenös-

ve smyslu otevřenosti, se kterou ke mně přistupují, také ve smyslu oboustranného propojení se s jejich záměrem a myšlenkami a v neposlední řadě také díky časovému rámci, který mi dávají na vyhotovení originálního díla s přihlédnutím k jeho jedinečnosti. Pak se mi díla tvoří lehce. Nezávisle na tom, o jaký druh zakázky se jedná. Navíc se vždy snažím do díla zakomponovat i samotnou osobnost zákazníka," říká o svém pracovním postupu umělkyně, jejíž tvorba stojí na svobodě a spiritualitě vyjádřené prostřednictvím kovu. Christine je velmi spirituálním člověkem, studuje Tóru, zajímá ji duchovní svět.

Cestování je pro umělkyni inspirací a nutností ve smyslu vnímání již zmíněné svobody, kterou potřebuje permanentně cítit a promítat do svých děl. Výjimečně jiným se stal pobyt v Japonsku. Její

V Japonsku viděla, jak mistrně dokáže stát současná architektura vedle té tradiční a přitom do sebe něžně zapadat.

otec tam byl pozván jako hostující profesor, hodně s ním tehdy cestovala. V Japonsku viděla, jak mistrně dokáže stát současná architektura vedle té tradiční a přitom do sebe něžně zapadat. „Zdaleka nejde jen o architekturu. V Japonsku je taková harmonie snad ve všech dimenzích. Kolem vás prochází Japonka v kimonu a vy máte pocit, že do té okolní kompozice moderně oblečených lidí zcela zapadá. A přesně o to se pokouší má tvorba – propojit tradiční se současným i moderním. V tom vidím smysl i cestu," popisuje Christine.

Vzhledem k tomu, že žila delší dobu v Německu, Rakousku a nyní v České republice, se zajímá o vzájemné vztahy mezi těmito třemi sousedními národy, které mají podobné smýšlení a historii. I v této rovině se snaží o propojování a bourání předsudků. „V některých oblastech Rakouska i Německa se mi například stalo, že si lidé mysleli, že Česká republika je stále součástí Ruska nebo Československa. V osobním kontaktu s lidmi se pokouším o osvětu a změnu vnímání České republiky ve světě," říká Christine. V letošním roce zahájila výstavbu nového multifunkčního atelieru, v němž po jeho dokončení hodlá v „propojování a rozvíjení vztahů" s okolními i dalšími národy pokračovat formou kurzů, studijních pobytů pro stážisty i pořádáním kulturních a uměleckých akcí pro odbornou i širokou veřejnost. ❖

Více na: Habermannvonhoch.com

sische Architektur neben traditioneller Architektur stehen und doch sanft ineinander übergehen kann. „Das ist weit mehr als nur Architektur. In Japan gibt es eine solche Harmonie wohl in allen Dimensionen. Wenn eine japanische Frau im Kimono an einem vorbeigeht, hat man das Gefühl, dass sie in die umgebende Komposition aus modern gekleideten Menschen passt. Und genau das versuche ich in meiner Arbeit - das Traditionelle mit dem Zeitgenössischen und dem Modernen zu verbinden. Darin sehe ich den Sinn, darin sehe ich die Reise“, beschreibt Christine.

Da sie längere Zeit in Deutschland, Österreich und jetzt in der Tschechischen Republik gelebt hat, interessiert sie sich für die Wechselbeziehungen zwischen diesen drei benachbarten Nationen, die ähnliche Mentalitäten und Geschichten haben. Auch auf dieser Ebene versucht sie, Verbindungen herzustellen und Vorurteile abzubauen. „In manchen Gegenden Österreichs und Deutschlands ist es mir zum Beispiel passiert, dass die Menschen dachten, die Tschechische Republik gehöre noch zu Russland oder zur Tschechoslowakei. Im persönlichen Kontakt mit den Menschen versuche ich, aufzuklären und die Wahrnehmung der Tschechischen Republik in der Welt zu verändern“, sagt Christine. In diesem Jahr hat sie mit dem Bau eines neuen multifunktionalen Atelieres begonnen, in dem sie nach seiner Fertigstellung die „Verbindung und Entwicklung von Beziehungen“ mit den Nachbarländern und anderen Nationen durch Kurse, Studienaufenthalte für Praktikanten und die Organisation von kulturellen und künstlerischen Veranstaltungen für Fachleute und die breite Öffentlichkeit fortsetzen will. ❖

Mehr unter: habermannvonhoch.com

1. ניצוצות / Nicocot – Fragments of light – glowing seating elements with Jewish symbolism in the Baulücke next to the synagogue in Hranice na Moravě 2. Omnipresence (in a private collection in Rakousku) 3. Model of the portal of the church of St. Lorenz, Nürnberg, Germany 4. Model – Bethlehem/Worship of the Holy Three Kings, Abbazia di Novacella, Brixen, Italy 5. Gravestone for the father of Prof. Alfred Habermann (1930–2008), Ybbsitz, Austria

1. ניצוצות / Nicocot – Lichtfragmente, die Sitzelemente mit jüdischer Symbolik in der Baulücke neben der Synagoge in Hranice na Moravě, Tschechische Republik, beleuchten 2. Omnipräsenz (in einer Privatsammlung in Österreich) 3. Handgriff des Portals der Lorenzkirche, Nürnberg, Deutschland 4. Modell – Bethlehem/Anbetung der Heiligen Drei Könige, Abbazia di Novacella, Brixen, Italien 5. Grabstein für den Vater prof. Alfred Habermann (1930–2008), Ybbsitz, Österreich